

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
освіти і науки України
14.12.2015 № 1287

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
06 січня 2016 р.
за № 15/28145

ПОЛОЖЕННЯ

про проведення Міністерством освіти і науки України Конкурсу проектів наукових робіт та науково-технічних (експериментальних) розробок молодих учених, які працюють (навчаються) у вищих навчальних закладах та наукових установах, що належать до сфери управління Міністерства, подальше виконання цих робіт і розробок за рахунок коштів загального фонду державного бюджету та управління ними

I. Загальні положення

1. Цим Положенням визначається процедура проведення Міністерством освіти і науки України конкурсного відбору проектів наукових робіт, науково-технічних (експериментальних) розробок молодих учених (далі - проекти), які працюють (навчаються) у вищих навчальних закладах, наукових установах (далі відповідно - ВНЗ, НУ), що належать до сфери управління Міністерства (далі - Конкурс), подальше виконання наукових робіт і науково-технічних (експериментальних) розробок (далі відповідно - роботи, розробки) за рахунок коштів загального фонду державного бюджету та управління ними.

2. Метою проведення Конкурсу є забезпечення підтримки молодих учених, створення ними дослідницьких груп для вирішення актуальних проблемних питань, формування творчого покоління молодих науковців у різних галузях науки, конкурентоздатних на міжнародному ринку праці, закріплення талановитих молодих учених у науковій сфері та розбудова молодими вченими наукової кар'єри.

Результати Конкурсу є підставою для виконання робіт і розробок.

3. Відбір проектів здійснюється за результатами наукової та науково-технічної експертизи проектів за такими вимогами:

відповідність завдань потребам економіки, суспільства та національної безпеки країни, розвитку технологій, виробництва та інноваційного підприємництва;

відповідність тематики пріоритетним напрямам розвитку науки і техніки, визначеним [Законом України](#) «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки», та тенденціям світового науково-технічного розвитку;

послідовність дій і запланованих заходів щодо управління проектом;

обґрунтованість очікуваних наукових та науково-прикладних результатів на підставі порівняльного аналізу існуючих зразків наукової продукції, їх наукова новизна, конкурентоздатність та практична цінність;

обґрунтованість обсягу фінансування проекту, збалансованість структури фінансового забезпечення для вирішення визначених завдань.

4. На Конкурс подаються проекти за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки, визначеними у [статті 3](#) Закону України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки».

Строк виконання робіт і розробок до 2 років.

5. Керівником проекту повинен бути науково-педагогічний (науковий) працівник (докторант), який працює (навчається) у вищому навчальному закладі, науковій установі та на момент подання проекту на Конкурс відповідає таким вимогам:

кандидат наук, віком до 35 років;

докторант або доктор наук, віком до 40 років.

6. До складу виконавців проекту входять студенти, аспіранти, наукові та науково-педагогічні працівники та інші дослідники, вік яких на момент подання проекту не перевищує 35 років.

У разі потреби до виконання роботи (розробки) залучається науковий консультант, яким може бути як вітчизняний, так і іноземний вчений, відповідно до тематики проекту.

Проект, що подається на Конкурс, супроводжується листами підтримки від представників провідної наукової спільноти, потенційних інвесторів або реального сектору економіки.

II. Порядок організації та проведення Конкурсу

1. Конкурс проводиться щороку.

2. Рішення про оголошення Конкурсу затверджується відповідним наказом МОН (далі - Наказ про оголошення Конкурсу) із визначенням строків та тематики.

Наказом про оголошення Конкурсу створюється Конкурсна комісія з відбору проектів молодих вчених, які працюють (навчаються) у ВНЗ та НУ, що належать до сфери управління МОН (далі - Конкурсна комісія), затверджується її персональний склад.

До складу Конкурсної комісії входять працівники МОН, представники наукової спільноти та Ради молодих вчених ВНЗ або НУ, які належать до сфери управління МОН (за їх згодою).

3. Організаційне та експертне забезпечення проведення Конкурсу здійснює структурний підрозділ МОН, на який покладено функції із забезпечення реалізації державної політики у сфері науки, наукової та науково-технічної діяльності (далі - Підрозділ), Експертна рада МОН (далі - Рада) та секції Ради за фаховими напрямками (далі - Секції).

4. Експертизу проектів здійснює Рада.

Персональний склад Ради та її Секцій затверджується наказом МОН.

Головою Ради є заступник Міністра освіти і науки України, який за своїми функціональними обов'язками здійснює контроль за реалізацією державної політики в галузі наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності.

5. Функції Підрозділу та Ради із забезпечення Конкурсу:

1) Підрозділ:

забезпечує підготовку та проведення Конкурсу;

формує та подає на затвердження керівництву МОН пропозиції щодо персонального складу Ради;

здійснює необхідні заходи щодо організації, умов та порядку проведення Конкурсу, моніторинг реалізації робіт;

проводить реєстрацію поданих на Конкурс проектів, анотованих та заключних звітів, перевіряє комплектність документів та їх відповідність вимогам, встановленим Наказом про оголошення Конкурсу, переліку та передає їх на розгляд Ради;

2) Рада:

приймає рішення щодо регламенту своєї роботи;

відповідно до [статті 13](#) Закону України «Про наукову і науково-технічну експертизу» проводить наукову і науково-технічну експертизу проектів, анотованих та заключних звітів;

готує рекомендації за результатами експертних оцінок проектів, анотованих та заключних звітів;

готує протокол із зазначенням результатів експертизи проектів, анотованих та заключних звітів;

надає консультативну та організаційну підтримку щодо проведення Конкурсу.

6. Конкурс здійснюється у два етапи:

перший етап - у ВНЗ та НУ;

другий етап - у МОН.

Строки проведення обох етапів визначаються Наказом про оголошення Конкурсу.

7. Перший етап проходить безпосередньо у ВНЗ або НУ згідно з наказами їхніх керівників.

Організацію роботи з формування тематики проектів здійснює ректор ВНЗ (директор НУ).

Пропозиції для участі в Конкурсі попередньо обговорюються на засіданнях кафедр, лабораторій, інших наукових структурних підрозділів ВНЗ або НУ, де визначаються доцільність, кадрові та матеріальні можливості виконання робіт.

Розгляд проектів здійснює вчена (наукова, науково-технічна) рада ВНЗ або НУ. Перевага у відборі має надаватися проектам, у виконанні яких беруть участь наукові колективи і які спрямовані на вирішення важливих завдань розвитку науки і техніки та економіки країни.

Результати розгляду кожного проекту, поданого на першому етапі Конкурсу, затверджуються протоколом вченої (наукової, науково-технічної) ради ВНЗ (НУ).

8. Після проходження першого етапу Конкурсу ВНЗ або НУ подають на розгляд до МОН проекти, які рекомендовано для подальшого проходження наукової і науково-технічної експертизи у другому етапі Конкурсу. Ці проекти оформлюються за зразком, наведеним у [додатку 1](#) до цього Положення (далі - Форма 1).

9. Після реєстрації проектів Підрозділ передає їх до Ради для здійснення наукової та науково-технічної експертизи.

Експертиза проектів здійснюється анонімно, інформація щодо розподілу проектів між експертами є конфіденційною.

10. За результатами наукової і науково-технічної експертизи проектів складається науково-експертний висновок за зразком, наведеним у [додатку 2](#) до цього Положення (далі - Форма 2).

Строк проведення експертизи не може бути більше ніж 45 днів з дня подання проекту до МОН.

11. Експертиза проекту здійснюється чотирма експертами, які готують окремі експертні висновки.

Якщо розбіжність в оцінках експертів складає понад 15 % від загальної кількості балів, зазначених у [Формі 2](#), Рада приймає рішення про залучення додаткового експерта.

Члени Ради не можуть проводити експертизу проектів, поданих ВНЗ або НУ, у яких вони працюють.

До роботи Ради можуть залучатися експерти з відповідного наукового напрямку, що не входять до її складу (за їх згодою).

Рішення Ради приймається простою більшістю голосів від загального складу її членів.

12. Результати роботи Ради оформлюються протоколом, до якого додаються перелік проектів та науково-експертні висновки щодо них з наведеною оцінкою експертів та коментарем, а також рекомендаціями. Протокол разом із документами, що до нього додаються, передаються Конкурсній комісії для прийняття рішення.

13. Конкурсна комісія здійснює аналіз роботи Ради та визначає проекти, які рекомендовано до виконання.

У разі виникнення суттєвих розбіжностей в оцінках експертів (понад 15 % від загальної кількості балів, зазначених у [Формі 2](#)) Конкурсна комісія має право направляти такі проекти на додаткову експертизу для повторного розгляду.

14. За результатами роботи Конкурсної комісії МОН видає наказ, яким затверджується перелік проектів, що пройшли Конкурс.

III. Порядок виконання наукових робіт та науково-технічних (експериментальних) розробок та управління ними

1. Проекти, що пройшли Конкурс, включаються до тематичного плану робіт та розробок, які виконує ВНЗ або НУ за рахунок коштів державного бюджету, на відповідний фінансовий рік.

2. Зміна строку виконання, переведення за результатами проміжного звіту роботи (розробки) в іншу категорію або зміна керівника у ході їх виконання без погодження з МОН не допускаються.

3. Дострокове припинення виконання робіт (розробок) здійснюється за рішенням МОН на підставі подання ВНЗ або НУ.

У разі виникнення обставин, які унеможливають подальше виконання керівником чи групою виконавців роботи або розробки (довгострокове закордонне відрядження, звільнення з роботи, відпустка для догляду за дитиною, припинення спільної діяльності колективу виконавців роботи (розробки), відсутність необхідного матеріально-технічного забезпечення, реорганізація наукового підрозділу ВНЗ або НУ, в якому виконується робота/розробка, тощо), ВНЗ або НУ, до яких надходять цільові кошти для фінансування роботи (розробки), у 10-денний строк надсилає до Підрозділу:

лист-обґрунтування із зазначенням причин припинення виконання роботи/розробки або пропозицій щодо зміни керівника роботи чи включення до складу колективу виконавців (у разі потреби) нового молодого вченого - виконавця роботи;

копію відповідного наказу ВНЗ або НУ;

довідку за підписом ректора (директора) і головного бухгалтера ВНЗ або НУ про обсяг отриманих коштів та звіт про їх використання.

Підрозділ подає матеріали на розгляд Конкурсної комісії.

Конкурсна комісія готує відповідне рішення щодо внесення необхідних змін чи припинення фінансування роботи (розробки), яке затверджується наказом МОН.

4. До 15 грудня кожного року звіти керівників робіт розглядаються на засіданні вченої (наукової, науково-технічної) ради ВНЗ або НУ, на яку запрошуються представники МОН. Рішення щодо завершення виконання у повному обсязі або доцільності подальшого виконання роботи (розробки) разом із відповідним клопотанням ВНЗ або НУ протягом десяти днів надсилаються до Підрозділу. У разі неподання ВНЗ або НУ матеріалів щодо продовження фінансування роботи (розробки) або подання їх після встановленого строку фінансування відповідних робіт (розробок) припиняється.

5. У встановлений МОН строк ВНЗ або НУ подає до Підрозділу:

у разі закінчення строку виконання роботи (розробки) - анотований звіт за завершеною науковою роботою, науково-технічною (експериментальною) розробкою, за зразком наведеним у [додатку 3](#) до цього Положення (далі - Форма 3);

у випадку закінчення проміжного етапу виконання робіт (розробок) - звіт керівника роботи, схвалений вченою (науковою, науково-технічною) радою ВНЗ або НУ, про завершення проміжного етапу виконання роботи (розробки) та доцільність подальшого її виконання (або припинення), а також відповідну довідку щодо використання коштів, отриманих на виконання відповідної наукової роботи (розробки).

6. Підрозділ передає Раді зазначені у пункті 5 цього розділу документи для надання експертної оцінки.

За результатами експертної оцінки Ради Конкурсна комісія готує проект відповідного рішення МОН про завершення виконання, припинення або продовження фінансування робіт (розробок).

7. ВНЗ та НУ, в яких виконуються дослідження і розробки молодих учених, забезпечують цільове та ефективне використання коштів, які передбачено на виконання робіт (розробок).

Директор департаменту
науково-технічного розвитку

Д.В. Чеберкус